

Fra: [Axel Nordqvist](#)
Emne: Kort orientering om de mest fremtrædende pointer fra dialogmødet 28. maj
Dato: 11. juni 2024 10:11:03
Vedhæftede filer: [Oplæg dialogmøde d. 28. maj 2024.pdf](#)

Kære alle,

Mange tak for jeres deltagelse på dialogmødet mellem Børne- og Ungdomsudvalget og skolebestyrelserne 28. maj.

Hermed en kort orientering om de mest fremtrædende pointer fra dialogmødet.

Det næste dialogmøde finder sted 26. november. Indhold og lokation udmeldes efter sommerferien.

Vedhæftet finder I derudover vores slides fra dagen.

Opsummering af pointer om forældresamarbejde og kommunikation mellem forældre og skolen:

1. Fokus på kvalitet i forældresamarbejdet:

- Skoleforsker Gro Emmertsen Lund fremhævede vigtigheden af, at der arbejdes med at udvikle forældresamarbejdet uden at lægge mere arbejde og pres over på forældrene. Der er allerede rigtig gode eksempler og muligheder for samarbejde – optimér på dem frem for at genopfinde den dybe tallerken.

2. Genovervejelse af forældresamarbejdet:

- Der blev foreslået en omlægning af forældresamarbejdet til at fokusere mere på trivsel i fællesskabet frem for individuelt, hvorved ressourcerne kunne udnyttes mere effektivt. F.eks. blev skolehjem-samtalen nævnt som et element, der kunne videreudvikles og moderniseres.

3. Årlig genstart af forældresamarbejde:

- Nødvendigheden af at genstarte forældresamarbejde årligt blev diskuteret for at sikre inklusion af alle forældregrupper, herunder enlige og udsatte forældre, og for at forny engagement og tilgange til samarbejdet. Det er essentielt at der kontinuerligt forventningsafstemmes, så alle er på samme side, ift. forventninger og krav.

4. Forældremøder og aktiviteter:

- Muligheden for at gøre forældremøder mere engagerende og interessante blev nævnt, hvor nysgerrighed på fællesskabet blev set som en nøgle til stærkere forældresamarbejde.

5. Kommunikation og forventningsafstemning:

- Vigtigheden af klar kommunikation og forventningsafstemning mellem skoler og forældre blev understreget. Positive kommunikationsstrategier og et fælles værdisæt blev fremhævet som essentielle for et godt samarbejde. Flere efterlyste

mulighed for/ lejlighed til at kommunikere på tværs af skolebestyrelser.

6. Inklusion af forskellige forældregrupper:

- Det blev diskuteret hvordan man bedre kunne inkludere forældre med forskellig baggrund og livssituationer i skolens fællesskab og aktiviteter, herunder sprogbarrierer og kulturelle forskelle. Der blev bl.a. nævnt muligheden for/ udfordringerne ved at skulle kommunikere på engelsk, og at man kunne iværksætte buddy-ordninger, hvor forældre inkluderer og hjælper andre 1:1.

7. Digital Kommunikation og Support:

- Forbedring af det digitale forældresamarbejde blev nævnt, især hvordan digitale værktøjer kan understøtte forældre i at hjælpe hinanden og deres børn i læringsprocessen.

Diskussionen fremhævede overordnet et klart ønske om at styrke og forny forældresamarbejdet med henblik på at forbedre både trivsel og læring hos eleverne gennem et mere inddragende og fællesskabsorienteret samarbejde.

Med venlig hilsen

Axel Nordqvist

AC-fuldmægtig

Fagligt Indhold og Kvalitet

KØBENHAVNS KOMMUNE

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Center for Politik og HR

Gyldenløvesgade 15

1600 København V

Mobil 2336 6108

E-mail uj0w@kk.dk

EAN 5798009371201

Dialogmøde mellem skolebestyrelserne og Børne- og Ungdomsudvalget

28. maj 2024

Agenda

- **17:00 – 17:10. Velkomst
v/ Børne- og Ungdomsborgmester Jakob Næsager.**
- **17:10 – 17:35. Oplæg
v/ Skoleforsker Gro Emmertsen Lund.**
- **17:35 – 18:25. Workshop og dialog.**
- **18:25 – 19:00. Opsummering, afrunding og tak for i dag.**

Dialogmøde for skolebestyrelser og Børne- og Ungdomsudvalget
d. 28. maj 2024, kl. 17.10 – 17.30
København Kommune

Forældresamarbejde anno 2024 – udfordringer og muligheder?

v/ Gro Emmertsen Lund

Gro Emmertsen Lund:

- Selvstændig organisationskonsulent, forsker, oplægsholder og rådgiver
- Ph.d. fra Twente University i Holland
- Forfatter til artikler, bøger og debatindlæg
- Taos Associate og Faculty Advisor på diplomuddannelsen v. The Taos Institute
- En del af NOISE: Network of independent Scholars in Education
- Master i Evaluering fra Syddansk Universitet
- Læreruddannet med erfaring fra normal- og specialområdet
- Advisoryboardmedlem i Foreningen Ung Uden Mobning
- Certificeret IIRP Skills Trainer ved International Institute of Restorative Practices

Hvorfor ønsker vi at samarbejde med forældrene?

Hvilke andre grunde/begrundelser er der til/for, at skolen skal løfte sin opgave i et samarbejde med forældrene?

”Et **godt** skole-hjem-samarbejde fremmer børns trivsel og læring, men også lærernes oplevelser af at blive respekteret af forældrene, samt forældrenes lyst til at komme på skolen og bidrage til skolehverdagen”

- Glade børn giver glade forældre
- Glade forældre giver glade børn
- Begge dele gør arbejdet på en skole lettere

Samspelet mellem skole og hjem ... er i (konstant) forandring

Hvordan skal samspelet være? Hvad kan skolen forvente af forældrene, og hvad kan forældrene forvente af skolen?

Svarene har ændret sig over tid!

Fx stillede Globaliseringsrådet i 2005 spørgsmålet: Hvordan får vi forældrene til at tage ansvar? Helt naturligt spørgsmål dengang, men det ville ikke være stillet i 1995. Helt naturligt, fordi det er indlejret i *diskursen om den ansvarstagende familie*.

Hvor står vi så nu?

- Det grænseløse forældreskab
- Det grænseløse skole-hjemsamarbejde
- Grænseløse forventninger til hvad skolen skal?
- Grænseløse forventninger til hvad forældre skal?

- Skole-hjemsamarbejdets grænseløshed kalder på respons!

- Fokus, grænser og balancer.. – der er brug for en samarbejdsdiskurs... men også en afklaring af, hvad og hvordan der skal samarbejdes... - og hvilken retning udviklingen skal gå – mod tættere samarbejde? – er vi fælles ”om alt”? Mod adskillelse af ansvarsområder? Mod klarere forventningsafstemning??

Det Grænseløse skolehjemsamarbejde

(M.Ø. Akselvoll, 2016)

- ...skolens involvering af forældrene tager form som en stadig strøm af krav og forventninger, som primært går gennem envejskommunikation, det vil sige: information, opfordringer og uddelegering af ansvar til forældrene (Akselvoll, 2016, s. 307).
- Der stilles mange og ofte komplekse direkte og indirekte krav til forældrene, og langt fra alle forældre har en reel chance for at kunne honorere disse krav
- Forældrene oplever et forventningspres fra skolens side og kæmper for at finde balancen mellem at vise samarbejdsvilje, tillid og ansvarstagen og dermed leve op til det idealiserede billede på 'den gode skoleforælder'.
- skolens involveringsbestrebelse kræver meget af forældrene og forudsætter mange og specifikke ressourcer i form af faglige kompetencer, digitale vaner, tid, med mere.
- ambitionerne om øget forældreansvar ser ud til at reproducere og måske ligefrem forstærke den sociale ulighed – derfor: ikke *mere* samarbejde, men et *bedre* samarbejde og måske også *mindre*...

OBS: ”Hvis børn kommer i problemer i skolen, er det fordi der er noget galt med dem eller med deres familie/ i hjemmet...” (Skidmore, 2004; Elsborg et al., 1999; Hattam & Smyth, 2015; Knudsen, 2008; Haslebo & Lund, 2014; Lund;2017, 2020, 2021)

Kontraproduktive antagelser..

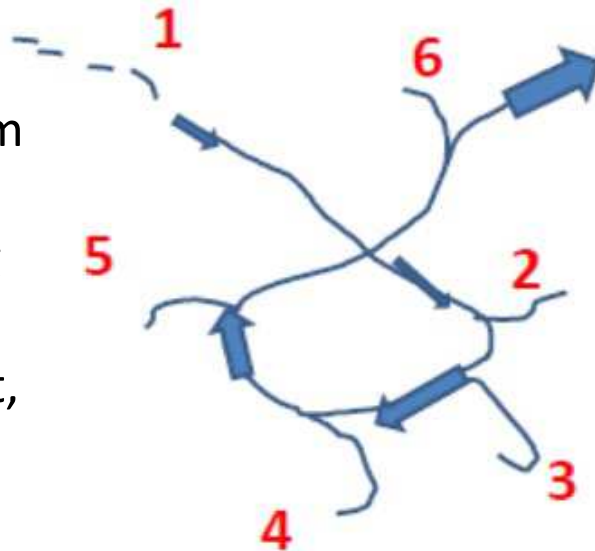
- ”Det er forældrenes ansvar, at børnene trives i skolen, hører efter og indordner sig skolens standarder”
- ”Forældre til børn, der ikke lever op til skolens standarder, mangler enten evnen, kompetencerne, viljen eller tiden”
- ”Det bliver derfor skolens opgave at opdrage forældrene til at opdrage børnene”
- ”Skolen bør møde alle forældre/familier med de samme forventninger – læse 20 minutter dagligt, sørge for at barnet er veludhvilet, velernæret, skoleparat, veltilpas med selvtillid, læringslyst og alderssvarende sociale færdigheder”
- ”Er dette ikke tilfældet, kan skolen (desværre) ikke forventes at løfte sin opgave”

Ekklusionsspiralen

Skolen forstår eleven som problemet

Situationen formes som et ultimatum; Enten affinder forældrene sig med problemet og ansvaret for at løse det, eller også kan de finde en anden skole

Forældrene gøres ansvarlige for problemet og for at løse det hjemmefra/genopdrage deres barn

Ekklusion. Familien er nødsaget til at flytte barnet til en anden skole

Skolen fremlægger og underbygger problemhistorien

Elev- og forældre-perspektiver afvises, benægtes eller overhøres

Inklusionsspiralen

Skolen forstår, at eleven befinder sig i en svær situation i skolen og at de må gøre noget for at hjælpe

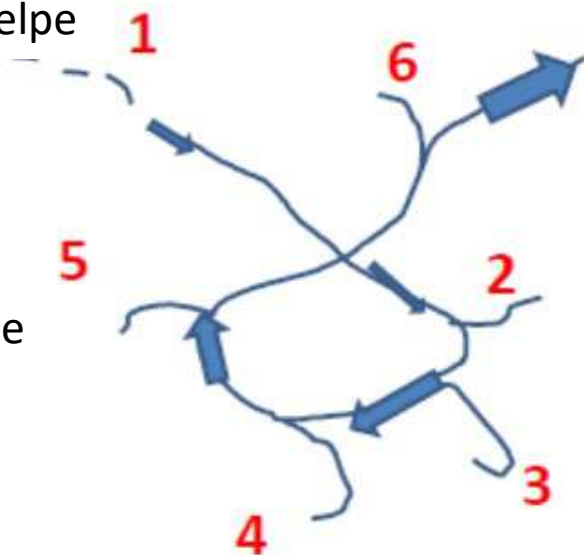
Skolen arbejder på at hjælpe eleven i skolen samt styrke samarbejdet således, at det ikke udvikler sig til samarbejdsvanskeligheder mellem skole og forældre

Skolen påtager sig ansvaret for at løse problemerne i skolen

Inklusion. Familien kan se en vej frem og har håb for fremtiden

Skolen beder forældrene om hjælp til at finde på løsninger, som skolen kan iværksætte for at hjælpe

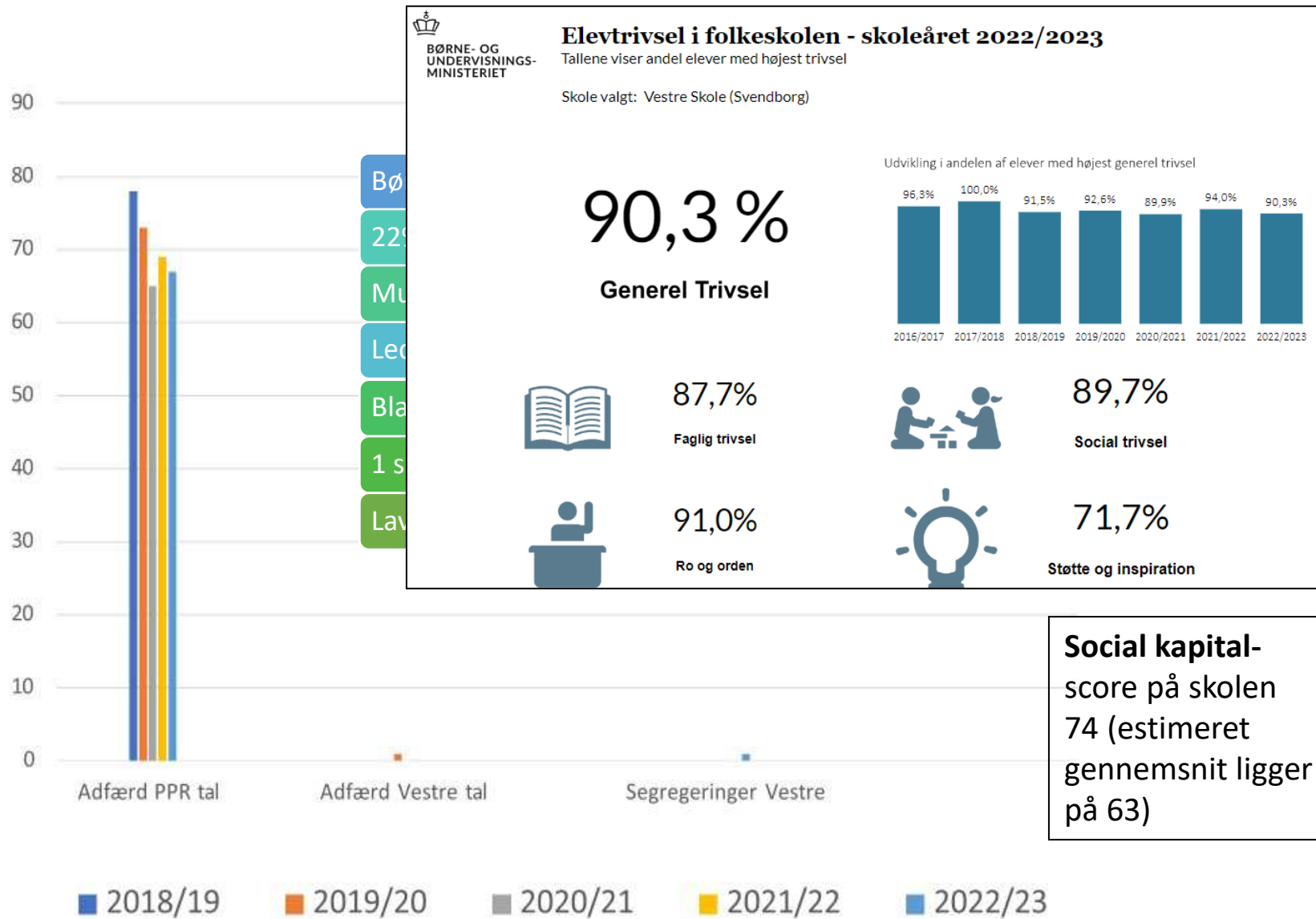
Elev- og forældre-perspektiver bydes velkommen, lyttes til indgående, udforskes og påskønnes

Det nødvendige grundlag for velfungerende forældresamarbejde (mindset/antagelser)

1. Alle forældre og børn har ressourcer, evner og kompetencer og er villige til at samarbejde, at dele ideer og få indflydelse.
2. Alle forældre er eksperter på deres barn og taler som ambassadører for deres barn. Når forældre møder skolen med kritik, er det fordi, de reelt er bekymrede og kede af det - og de gør det ud fra et håb om at få hjælp.
3. Forældre kan ikke gøres ansvarlige for det, der sker i skolen. Forældre kan ikke fjernstyre deres børn.
4. Alle forældre vil det bedste for deres barn og gør det bedste for deres barn. Alle forældre er også optagede af elevgruppens trivsel og vil gerne bidrage til alle børns trivsel i skolen.
5. Det er skolens ansvar at skabe rammerne og relationerne for alle børns trivsel og læring i skolen. Når børn ikke trives i skolen, er det primært skolens ansvar at iværksætte indsatser/handlinger, der kan bringe barnet tilbage i skoletrivsel.
6. Forældre kan bidrage og hjælpe skolen, bl.a. ved at formidle barnets perspektiv på skolens praksisser, at dele erfaringer omkring hvad der kan være hjælpsomt i forhold til barnet, samt at viderebringe anerkendelse til skolens professionelle for det, de gør, som barnet har fundet hjælpsomt...

Vestre Skole

En sjette diskurs: Samarbejdsdiskursen:

– *Det responsive forældresamarbejde*

- Kontekstafklaring, lytning og lydhørhed (inklusionsspiralen)
- Involvering af elev-og forældreperspektiver
- Anerkendende udforskning (anerkendende spørgsmål)
- Optagethed af skolens praksis (kultur) og praksisudvikling (den lærende organisation/opbygning af kapacitet)
- Relationsudvikling og skoletilhør
- Opmærksomhed på positionering og sprogets skabende kraft
- Skolen tager ansvaret for børns skoletrivsel og for løsning af børns skoleproblemer – adskillelse af ansvarsområder?
- Børneparat skole

Anbefalinger til, hvordan I kan understøtte forældrenes rolle og bidrag til arbejdet med at skabe stærkere børnefællesskaber i skolen? – sådan har man gjort på Vestre Skole

- Inviter forældrene ind i samarbejdet i en positiv og klar rolle (og differentier forhåbningerne)
- Vis dem skolen – lad dem være med til at ”drømme skolens fremtid”
- Opret familieklasser
- Uddan personalet i responsivt forældresamarbejde (lyttende, konfliktnedtrappende)
- Afliv forældredeterminismen – mød forældrene med anerkendelse og positive forhåbninger
- Arbejd med klare formål og kontekstafklaring og vær tydelig i forhold til, hvad skolen kan og ikke kan – vær ærlig
- Anerkend forældrene (og deres børn) for det, de bidrager med (også selv om I synes, at det er meget lidt)
- Tal dem frem i rollen som forældre – ikke skolens læringsassistenter
- Gør det tydeligt, hvad de må og ikke må (på skolens matrikel)
- Gør det tydeligt, hvilke værdier den pågældende skole står på, og hvordan der arbejdes (med problemstillingerne) i praksis
- Gør det tydeligt, hvilket mindset I bygger på (”glade børn giver glade forældre”)
- Vær klar på kommunikationsstrategien, så der fx skabes retningslinjer for brug af AULA
- Rammesæt forældresamarbejdet i klasserne
- Fejr de gode succeser (i skolen) og de dygtige medarbejdere – Anerkend jeres medarbejdere
- Løs børns skolevanskeligheder via forebyggelse, elevinddragelse, skolekultur, skoletilhør, den varierede skoledag, hjælp til børn med særlige forudsætninger og behov
- Opbyg kapacitet på skolen – styrk det professionelle samarbejde - lav børneparat skole

Tak for nu – og hvor kan man læse mere?

- Haslebo G. & G. E. Lund (2014): *Relationsudvikling i skolen*. Dansk Psykologisk Forlag.
- Lund, G. E. (2015): *Socialkonstruktionisme i organisationer*. Kort fortalt. Dansk Psykologisk Forlag
- Lund, G. E. og G. Haslebo (2015): *Kulturudvikling i skolen – Hvordan?* Dansk Psykologisk Forlag. **(et kapitel om arbejdet på Vestre Skole)**
- Lund, G. E. (2020): Responsivt forældresamarbejde i skolen. *Tema: Forældresamarbejde – en udfordring for læreruddannelsen og et vilkår for skolen*. Studier i Læreruddannelse og Profession. Årgang 5, nr. 1, 2020 (s. 52 – 72)
- Lund, G. E. (2021): *Fra fravær til fællesskab- hvad kan skolen gøre?* Aarhus Universitetsforlag.
- Lund, G. E. & Clift, C. H. (2024): Inklusion i skolen kræver organisatorisk kapacitet. *Kognition & Pædagogik*. **(om arbejdet på Vestre Skole)**
- Lund, G. E., Mæland, I. & Clift, C.H. (in press): Inkluderende og succesfuld skole? - Når velvalgt teori omsættes til virksom praksis. I: *Antologi til Specialpædagogik* (red. Kirkegaard & Sunesen) Dafolo. **(om arbejdet på Vestre Skole)**

Find artikler, debatindlæg, podcasts og bøger på www.groemmerlsenlund.dk

Workshop

Intro v/ Fagdirektør Gitte Lohse

- Struktureret om 3 runder á 15 minutter med 3 forskellige vejledende arbejdsspørgsmål.
- Diskutér arbejdsspørgsmålet ved hvert bord med afsæt i oplægget og jeres egne erfaringer.
- Ved hvert bord sidder en repræsentant for forvaltningen og/eller et medlem af BUU. I har ansvar for at indsamle/ notere de væsentligste pointer under hvert punkt.
- Vi slutter af med Opsamling/refleksioner i plenum

Arbejdsspørgsmål 1

Hvordan kan skolens lærere og pædagoger understøttes i at agere som i inklusionsspiralen? Hvad skal der til? Hvilke benspænd ser vi - og hvor skal der støtte til? I hvilken form?

- En referent noterer de væsentligste pointer
- Spiralerne er printet i flere eksemplarer og ligger på bordet/bordene

Arbejdsspørgsmål 2

**Hvordan kan de anerkendende antagelser om
forældre få mere liv og udbredelse ude i skolerne?
Hvad skal der til?**

- En referent noterer de væsentligste pointer
- Antagelser er printet i flere eksemplarer og ligger på bordet/bordene

Arbejdsspørgsmål 3

Hvis vi skulle genstarte forældresamarbejdet, hvor skulle vi så starte? Hvordan kunne et bedre (og måske minimeret) forældresamarbejde se ud ude på skolerne? Hvad skal der til?

- En referent noterer de væsentligste pointer
- 'En sjette diskurs' er printet i flere eksemplarer og ligger på bordet/bordene

Opsamling